

Χρώματα κι Αρώματα της Ηπειρώτικης Χλωρίδας:

Ποικιλότητα, σημασία, χρήσεις

Μάρθα Χαριτωνίδου

Υποψήφια Διδάκτορας

Εργαστήριο Οικολογίας

Τμήμα Βιολογικών Εφαρμογών & Τεχνολογιών, Πανεπιστήμιο Ιωαννίνων

email: mcharit@cc.uoi.gr

Ήπειρος: ένας χλωριδικός παράδεισος

- Η Ήπειρος **γεωγραφικά** αποτελείται από τους νομούς **Ιωαννίνων, Άρτας, Πρέβεζας και Θεσπρωτίας.**

- Χλωριδικά συμπεριλαμβάνεται στις φυτογεωγραφικές περιοχές της Βόρειας (NPi) και της Νότιας Πίνδου (SPi)

Περιφέρεια Ηπείρου (Πηγή: Wikipedia)

Ἑπειρος: ένας χλωριδικός παράδεισος

- Η Ἑπειρος γεωγραφικά αποτελείται από τους νομούς Ιωαννίνων, Ἄρτας, Πρέβεζας και Θεσπρωτίας.

- **Χλωριδικά** συμπεριλαμβάνεται στις φυτογεωγραφικές περιοχές της **Βόρειας (NPI)** και της **Νότιας Πίνδου (SPI)**

Χάρτης από *Vascular Plants of Greece: An annotated Checklist. Supplement* (Dimopoulos et al. 2016)

Ήπειρος: ένας χλωριδικός παράδεισος

- **Βόρεια Πίνδος (NPi): 2715 taxa**
(2572 είδη + 835 υποείδη)
- **Νότια Πίνδος (SPi): 2793 taxa**
(2666 είδη + 820 υποείδη)
- **Χλωρίδα της Ηπείρου: > 2500 taxa**, μεταξύ των οποίων και είδη που απαντώνται **αποκλειστικά στην Ήπειρο**
(Θ. Χήτος – Η Χλωρίδα της Ηπείρου)

Χάρτης από *Vascular Plants of Greece: An annotated Checklist. Supplement* (Dimopoulos et al. 2016)

Πού οφείλεται ο χλωριδικός πλούτος;

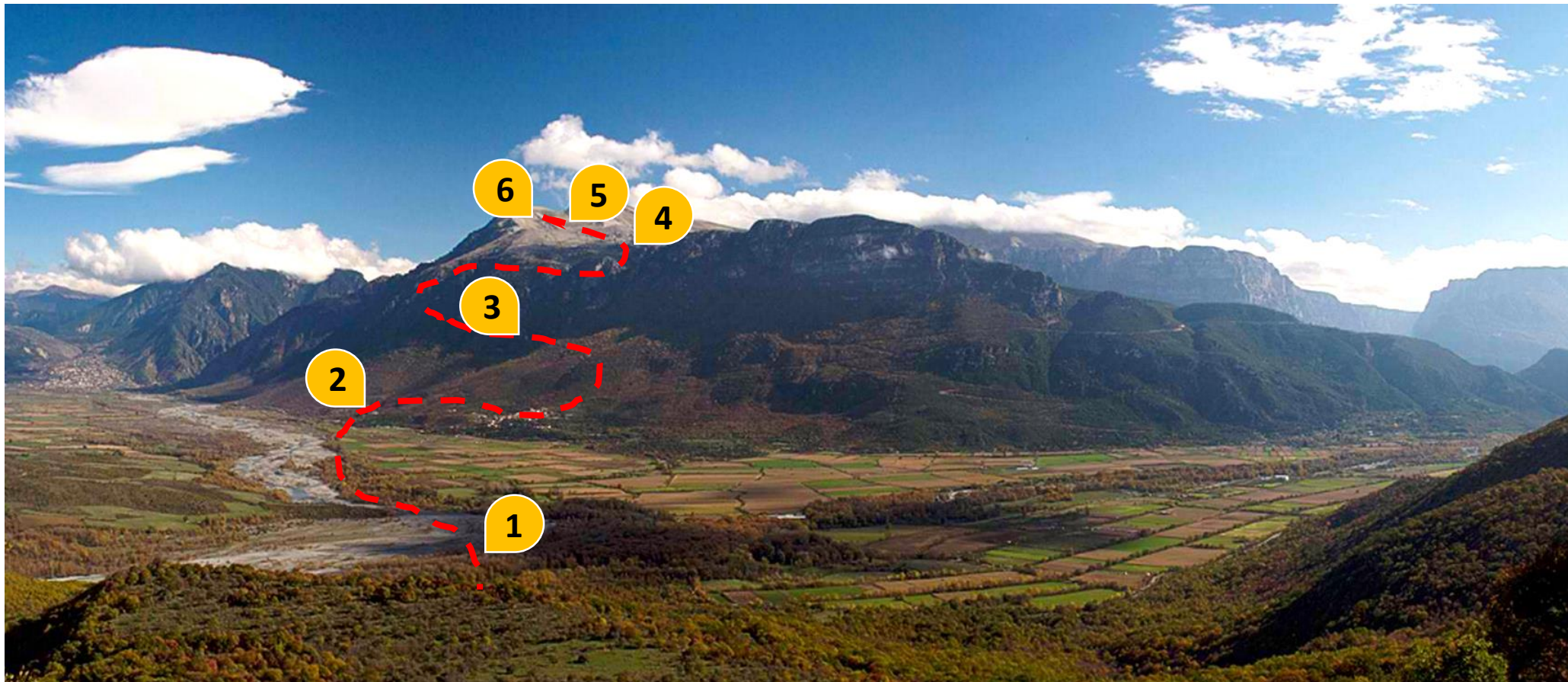
Η χλωριδική ποικιλότητα είναι άρρηκτα συνδεδεμένη με το **τοπίο**:

- Ορογραφία & Ανάγλυφο επιφάνειας
- Διαθεσιμότητα νερού – σχετική υγρασία εδάφους
- Τύποι εδαφών
- Μικροκλίμα
- Διαφορετικοί τύποι ενδιαιτημάτων και βλάστησης

Η «Άπειρος Χώρα» των χρωμάτων και των αρωμάτων

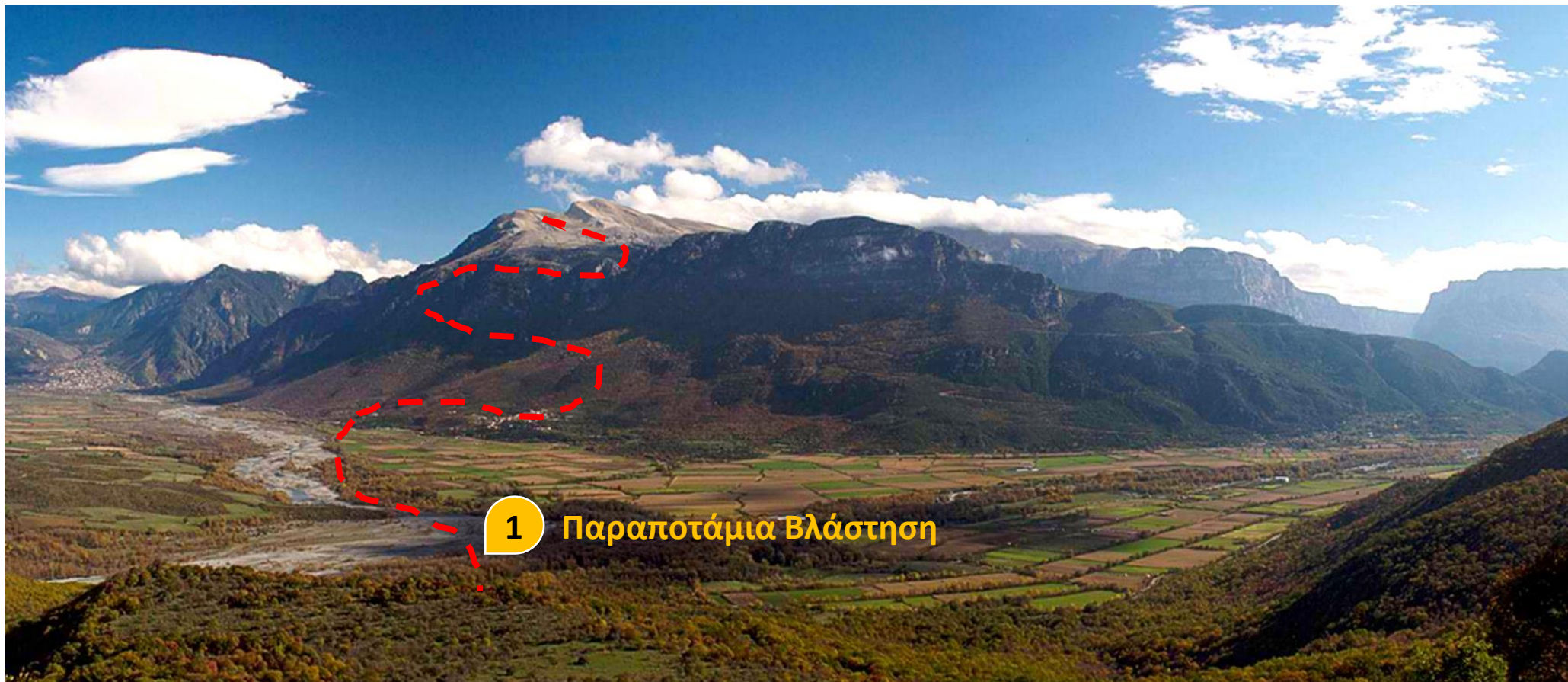

Κάμπος Κόνιτσας – Κλειδωνιάς – Καλλιθέας (Φωτογραφία: Χαρητάκης Παπαϊωάννου, Γεωπάрко Βίκου-Αώου, <http://vikosaosgeopark.com/>)

Η «Άπειρος Χώρα» των χρωμάτων και των αρωμάτων

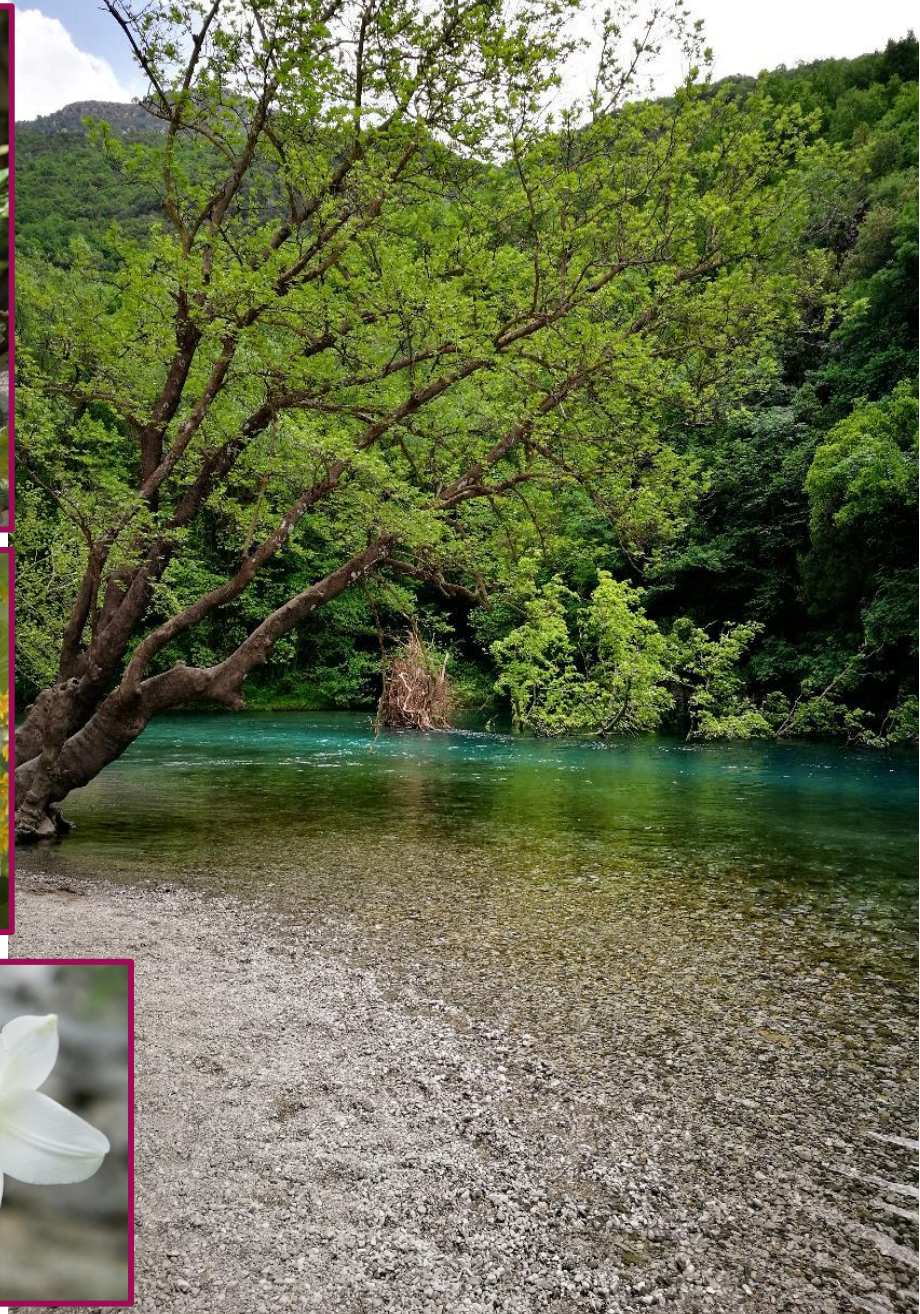
Κάμπος Κόνιτσας – Κλειδωνιάς – Καλλιθέας (Φωτογραφία: Χαρητάκης Παπαϊωάννου, Γεωπάрко Βίκου-Αώου, <http://vikosaosgeopark.com/>)

Παραποτάμια Βλάστηση

- Πλατανοδάση (*Platanus orientalis*)
- Φλαμούρι, Φιλύρα ή Τιλιά (*Tilia tomentosa*)
- Λευκός Κρίνος ή Κρίνος της Παναγίας (*Lilium candidum*)
- Ραμόντα η σερβική (*Ramonda serbica*)

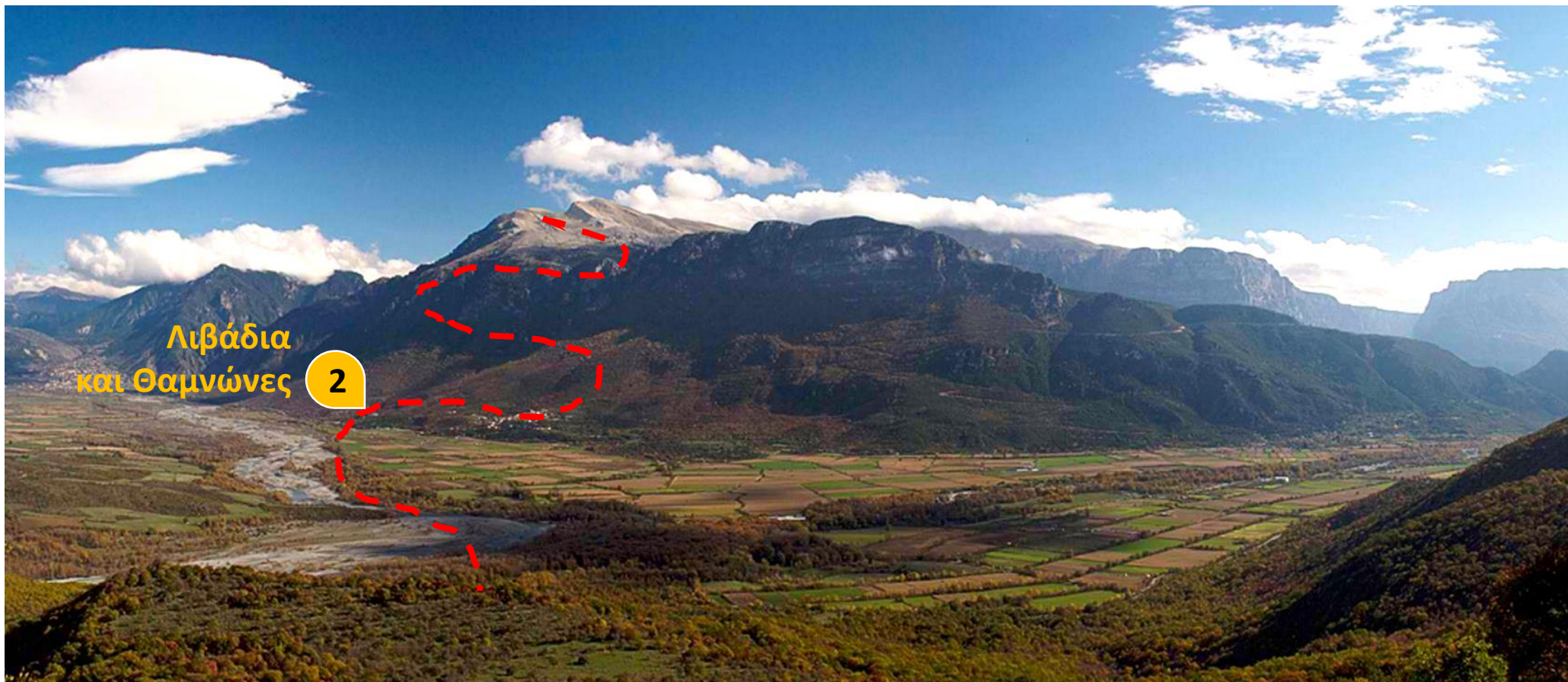

Φωτογραφίες: Μάρθα Χαριτωνίδου (Πλατάνι Βοϊδομάτη, Λευκός Κρίνος),
Ζήσης Αντωνόπουλος (Ramonda serbica), Greek Flora (Tilia)

Η «Άπειρος Χώρα» των χρωμάτων και των αρωμάτων

Κάμπος Κόνιτσας – Κλειδωνιάς – Καλλιθέας (Φωτογραφία: Χαρητάκης Παπαϊωάννου, Γεωπάрко Βίκου-Αώου, <http://vikosaoosgeopark.com/>)

Λιβάδια και Θαμνώνες

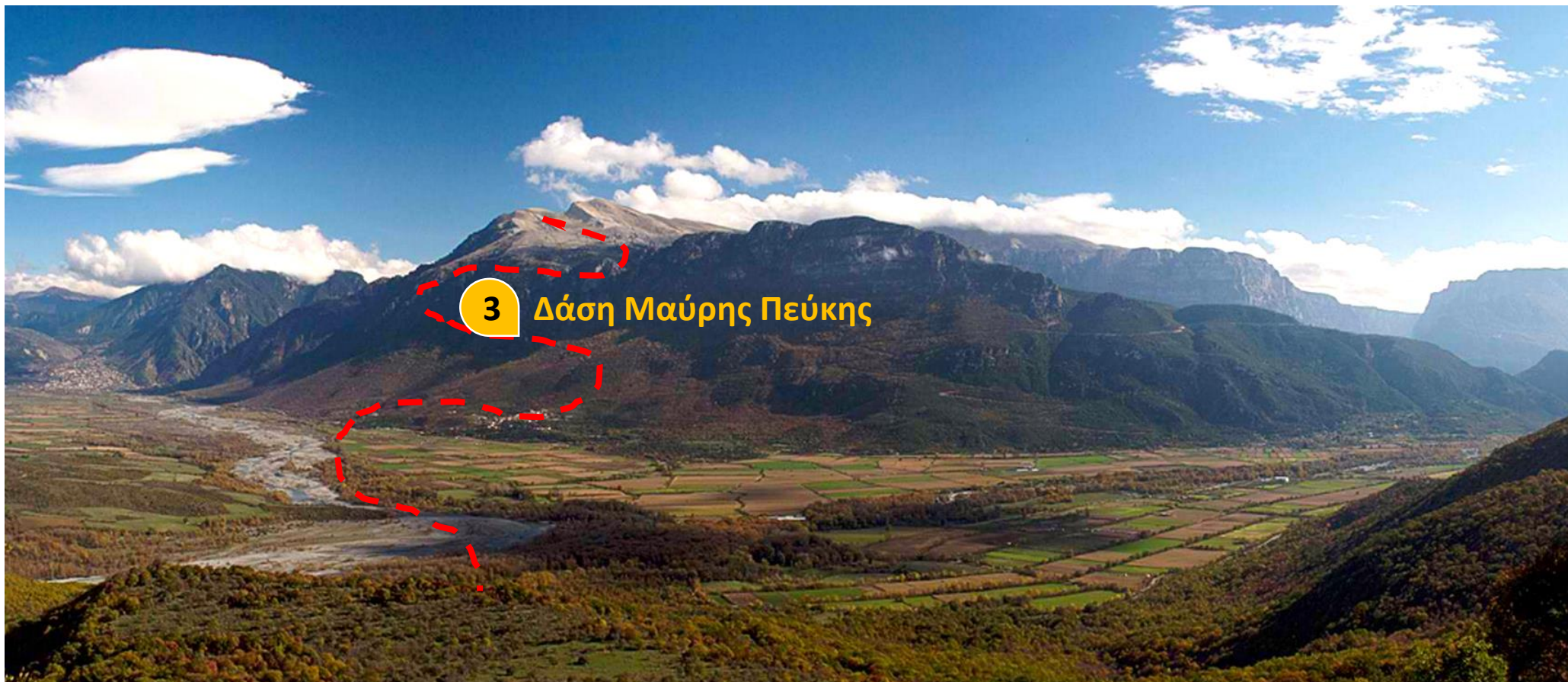
- Ασφάκα (*Phlomis fruticosa*)
- Φασκόμηλο (*Salvia fruticosa*)
- Θυμαρί (*Thymbra capitata*)
- Θρούμπι ή τραγορίγανη (*Satureja montana subsp. montana*)
- Βαλσαμόχορτο (*Hypericum perforatum*)
- Οφρύς της Ελένης ή καλόγρια (*Ophrys helenae*)

Η «Άπειρος Χώρα» των χρωμάτων και των αρωμάτων

Κάμπος Κόνιτσας – Κλειδωνιάς – Καλλιθέας (Φωτογραφία: Χαρητάκης Παπαϊωάννου, Γεωπάрко Βίκου-Αώου, <http://vikosaosgeopark.com/>)

Δάση Μάυρης Πεύκης

Μαύρη Πεύκη (*Pinus nigra*):
χρήση εκχυλίσματος στην **κοσμετολογία**

Άλλα είδη ενδιαφέροντος:

Δακτυλόριζα του Καλοπίση
(*Dactylorhiza kalopisii*)

Κενταύρια η Βλαχόρειος
(*Centaurea vlachorum*)

Ηπειρώτικη βιόλα
(*Viola epirota*)

Φωτογραφίες: Μάρθα Χαριτωνίδου, Ζήσης Αντωνόπουλος, Χρήστος Δημάδης,
Γιώτα Σιώμου-Μπέστα

Η «Άπειρος Χώρα» των χρωμάτων και των αρωμάτων

Κάμπος Κόνιτσας – Κλειδωνιάς – Καλλιθέας (Φωτογραφία: Χαρητάκης Παπαϊωάννου, Γεωπάрко Βίκου-Αώου, <http://vikosaosgeopark.com/>)

Ψυχρόβια Κωνοφόρα

Λευκόδερμος Πεύκη ή Ρόμπολο (*Pinus heldreichii*)

Χρήσεις: Επιπλοποιία, βαρελοποιία, υποστήριξη δικτύου ρεύματος, κοσμετολογία (εκχύλισμα κορμού)

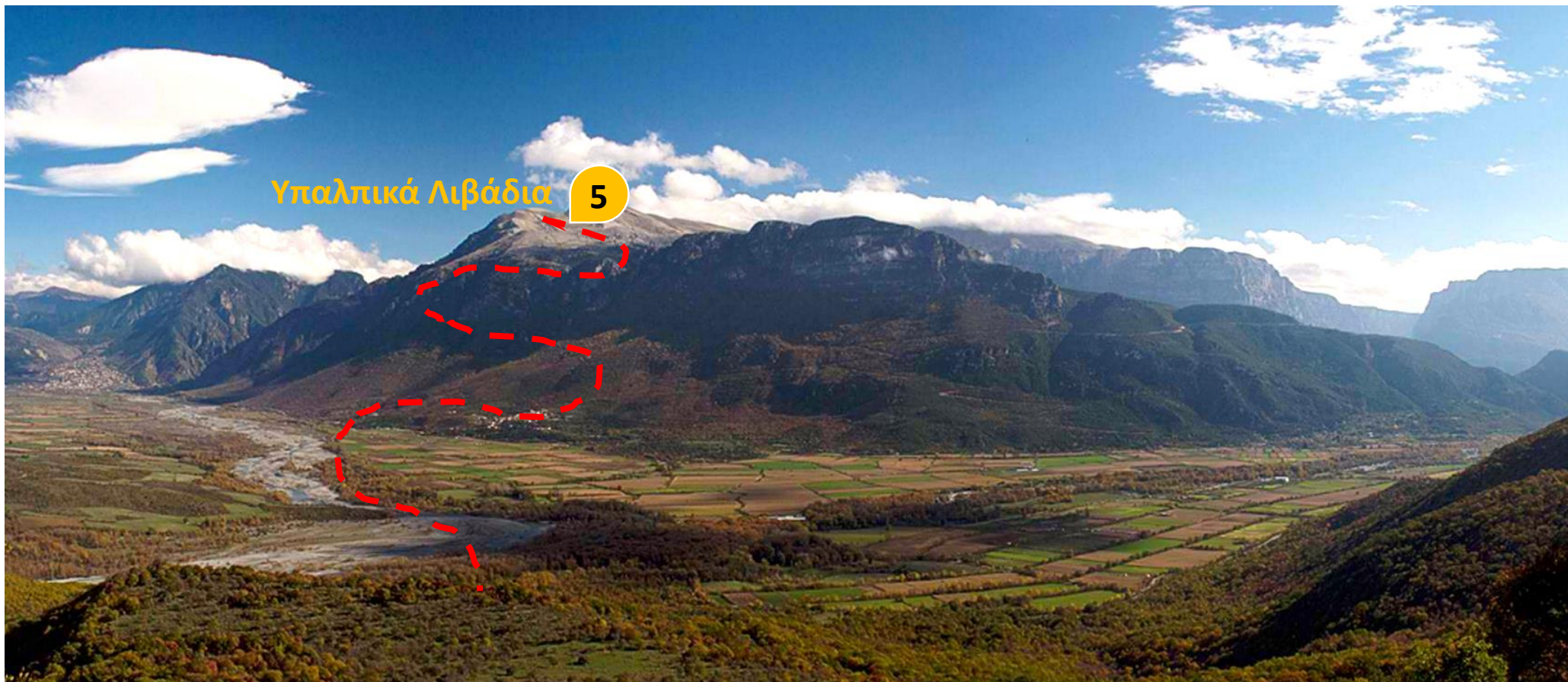
Φωτογραφία: Καλλιόπη Στάρα

Η «Άπειρος Χώρα» των χρωμάτων και των αρωμάτων

Κάμπος Κόνιτσας – Κλειδωνιάς – Καλλιθέας (Φωτογραφία: Χαρητάκης Παπαϊωάννου, Γεωπάрко Βίκου-Αώου, <http://vikosaosgeopark.com/>)

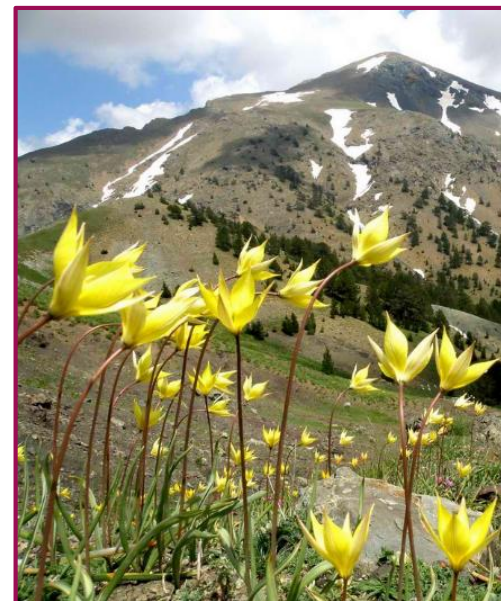
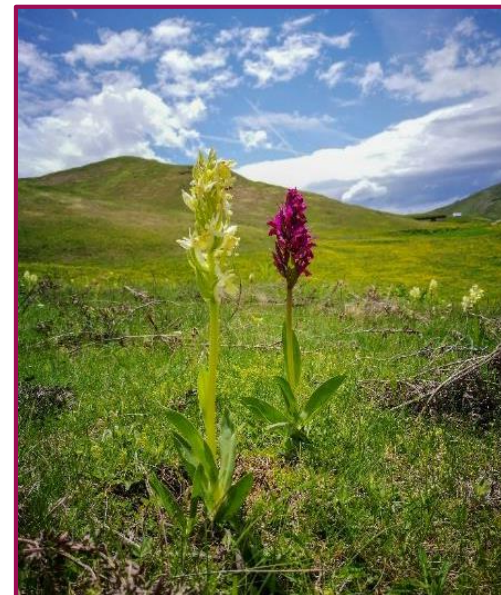

Υπαλπικά λιβάδια

Σε συνδυασμό με τους λιθώνες, φιλοξενούν τα περισσότερα από τα είδη με **εθνοβοτανικό ενδιαφέρον**:

- Πρίμουλα (*Primula veris*)
- Δακτυλόριζα ή Σαλέπι (*Dactylorhiza sambucina*)
- Κίτρινη Γεντιανή (*Gentiana lutea*)
- Τουλίπα του Νότου (*Tulipa australis*)

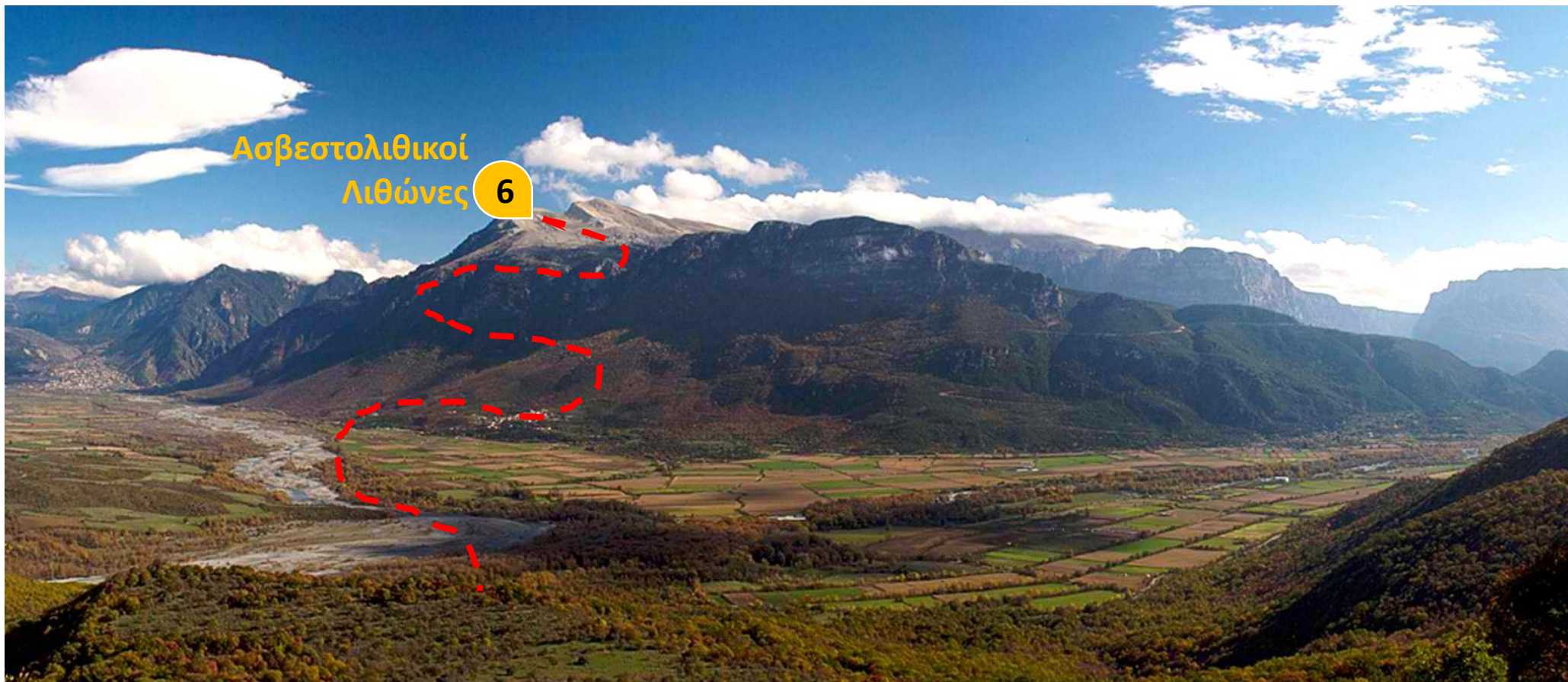

Φωτογραφίες: Χαριτωνίδου Μάρθα, Χαρητάκης Παπαϊωάννου (Γεωπάρκο Βίκου-Αώου)

Η «Άπειρος Χώρα» των χρωμάτων και των αρωμάτων

Κάμπος Κόνιτσας – Κλειδωνιάς – Καλλιθέας (Φωτογραφία: Χαρητάκης Παπαϊωάννου, Γεωπάрко Βίκου-Αώου, <http://vikosaosgeopark.com/>)

Ασβεστολιθικοί λιθώνες

Σε αυτό το ενδιαίτημα απαντάται το φυτό που δίνει το πιο γνωστό αφέψημα στην Ελλάδα, το **Τσάι του Βουνού**.
(*Sideritis raeseri subsp. raeseri*)

Άλλα είδη ενδιαφέροντος:
Ορεινό αγριοθύμαρο
(*Thymus praecox subsp. jankae*)
Προμηθέας της Τύμφης
(*Prometheum tymphaeum*)

Συνοψίζοντας ...

Η Ήπειρος αποτελεί μια σημαντική περιοχή για την χλωριδική ποικιλότητα της Ελλάδας:

- Η πληθώρα οικοτόπων της φιλοξενεί είδη ενδημικά, περιορισμένης εξάπλωσης ή/και είδη ιδιαίτερης σημασίας (π.χ. Cross-boarder species)
- Περιλαμβάνει πλήθος ειδών με αρωματικές και φαρμακευτικές ιδιότητες
- Είναι ένας «ξεχασμένος παράδεισος»
(περιπτώσεις ληστρικής συλλογής, άγνοια-ελλιπής ενημέρωση, αδιαφορία)

Προσέχουμε για να έχουμε *«αυτόν τον κόσμο τον μικρό, τον Μέγα»...*

Ευχαριστώ πολύ!

